

„Fram, fram! Kristmænd,
Korsmænd, Kongsmænd!“

St. Olaf.

„Ret og Sandhed.“

Katholsk Tidende.

Dette blad udkommer hver søndag og betales med 1 krone pr. kvartal (porto iberegnet). Abonnement modtages i Norge, Sverige, Danmark og Tyskland paa alle postkontorer, men for Kristiania og for andre end foranævnte landes vedkommende i St. Olafs Trykkeri, Akersveien nr. 4, Kristiania. — Bekjendtgjørelser betales med 10 øre pr. petilinie.

Politisk oversigt.

Fra Danmark meldes om valgmandsvalg til lands-tinget. I „kongens Kjøbenhavn“ har regjeringspartiet tabt 4 pladse.

Den tyske keiser er bleven holdt for nar af Rusland. De manøvrer, han blev indbudt til, var parademanøvrer, som man uden skade kunde vise sin fiende. Nu, umiddelbart efter, er de alvorlige manøvrer afholdt i Vohynien. Det kan man da forstaa meningen i.

Baierns store (!) førsteminister. — stor nemlig i fiendskab mod den katholske kirke — døde for en uge siden. Prinsregenten, den katholske (!) prins Luitpold, ytrede i sin skrivelse til enken: „Stedse var den af-døde gjennemtrængt og ledet af bevidstheden om samvittighedsfuld pligtopfyldelse.“ Paa sit dødsleie var Lutz selv af en ganske anden mening.

I det schweiziske kanton Tessin er der gjort oprør af de liberale, som dog er bleven kuert. Det er antagelig en italiensksindet irredentistbevægelse.

De forenede stater har truffet den bestemmelse bl. a., at varer, der indføres fra lande, som lægger hindringer i veien for indførsel af amerikanske varer, skal præsidenten kunne forbyde indførsel af. I Frankrige skynder man sig derfor med at søge at bevæge regjeringen til ophævelse af forbudet mod indførsel af amerikansk flesk.

Gudstjenesten i St. Olafs kirke i Kristiania.

Søndag den 14de september: Kl. 8 stille messe med homili. — Kl. 10 høimesse med prædiken. — Kl. 5 korsvoi-andagt.

St. Halvards kapel, Urtegaden 29.

Kl. 8 stille messe med homili. — Kl. 10 høimesse med prædiken. — Kl. 5 andagt med katekese.

Onsdag, fredag og lørdag i indeværende uge er tamperfaste- og abstinensdage.

Ugekalender.

Søndag den 14de, 16de søndag efter pinse (Epist.: Ef. 3, 13—21; evang.: Luk. 14, 1—11). Korsets ophøielse, 629. — Mandag. Oktavdag til vorfrues fødselsdag. — Tirsdag. Cornelius, pave og martyr, † 252, og Cyprian, biskop af Kartago og martyr, † 258. — Onsdag. Frans fra Assisis saarmerker, 1224. — Torsdag. Josef fra Copertino, minoritermunk (konventual) og prest, † 1663. — Fredag. Januarius, biskop af Benevent, og lidelsesfæller, martyr, † 305. — Lørdag. Agapit I., pave, † 536. Søndag den 21de. Matthæus, apostel.

16de søndag efter pinse.

Med rette kan apostelen i nærværende søndags epistel sige, at al faderlighed i himlene og paa jorden har navn efter Vorherres Jesu Kristi fader. Thi Han er ophavet til alt, hvad som lever, røres og er, og et hvilket som helst faderforhold er derefter blevet til, i lighed med Guds, ja kunde uden dette aldrig være blevet til. Ogsaa jordisk faderkjerlighed har derfor sit udspring i den guddommelige; og ligeledes den omsorg for sine børn, sine frembringelser, som hin kjerlighed afføder, har i Gud et foregaaende og samtidig langt mere fuldendt forbillede. Thi hvilken faderomsorg kunde Herren vel vise, uden at Han jo har øvet den imod os, hans skabninger og adopterede børn? „Hvad mere kunde der gøres ved min vingaard, som jeg ikke har gjort ved den (Is. 5, 4)?“ er Herrens bekjendte spørgsmaal gennem Isaias.

Nei, i alt beviser Gud sig som sand fader; og forat til gjengjæld vi skal vække eller styrke i os barnefølelsen samt den deraf fremgaaende tillidsfuldhed, nævner apostelen idag Gudherren med fadernavnet, idet han opfordrer os til at bønfalde Gud om det, vi har behov til salighed, og som Paulus ved, at Gud utvilsomt skjænker, efterdi det er uundværligt til salighedsopnaaelse: nemlig at blive mægtig styrkede i det indvortes menneske i sjæleus naadeliv, ved at vore hjerter fyldes af levende tro, der gjør sterk og varagtig i en til gode gjerninger virksom kjerlighed. Naadens fylde skulde saaledes arbeide kraftigen i os, paa det vi maa virkelig gjøre Gudfaders kjerlighedsfulde hensigt med vor slegt: at frelse os for evigheden — ved at leve tilbørlig i timeligheden.

At leve tilbørlig, hvad vil det sige? Der gives dem, som svarer: At handle vel. Men det er ikke nok. Vil man forklare, hvad et menneske er, forslaar det ikke at sige: Han er en skabning — det er vand ogsaa, og mennesket er dog mere end vand. Eller: Han er

en levende skabning — det er planten med. Eller: Det er en skabning med sjæl — for ogsaa dyrene har sjæl. Vil man i sin begrebsbestemmelse skjelne mennesket fra dyrene og alt, maa man tage den sidste forskjel med: Det er en fornuftbegavet, af legeme og udødelig sjæl bestaaende skabning. Saaledes maa vi ogsaa tage al forskjel med, naar vi vil fyldestgjørende angive betydningen af dette: at leve tilbørlig. Frelseren selv giver udlæggelsen, naar Han siger: „Hvem der vil komme efter mig, han fornegte sig selv og tage sit kors op daglig og følge mig efter (Luk. 9, 23)!“ Med andre ord: at handle vel og lide ilde, og altid holde ud dermed indtil enden, deri bestaar en kristens levnet.

Dette er gjennemgaaende langtfra velhørt, endsige kjærkomment hos os mennesker, at vi skal gjøre det gode og alligevel taale ondt. Havde Vorherre erklæret, at den kristnes levnet nok skulde bestaa i at øve godt, men samtidig skulde følges af de verdslige goder, saasom lykke, helsen, velstand og — fremfor alt — anerkjendelse, da vilde udentvil mangtoldige have sluttet sig tæt til Kristi banner, og talrige venner vilde Han have fundet til efterfølgelse af sig. Dog, saadan turde det ikke blive; haardere skulde den prøvesten være, paa hvilken det skulde godtgjøres, om vi er værdige at indgaa til frelsen; og den husholdning skulde sættes igjennem, at hvem der ønskede at regjere med Kristus, maatte først baade kjæmpe og lide med Kristus; her-efter er vort livs førelser indrettede.

Men nu reiser tidt den menneskelige utaalmodighed sig, og klager lyder lig Habakuks: „Hvorlænge, herre, har jeg dog raabt, og Du vil ikke høre; jeg raaber til Dig over vold, og Du vil ikke frelse (Hab. 1, 2)! Hvortor skuer Du hen til de troløse; hvorfor tier Du, naar den ugudelige oplsluger dem, som er retfærdigere end han (1, 13)?“ Hvoraf kommer slig klage? hvorfra skriver sig en misnøie, der begrundes med, at selve den kristnes kamp og udøvelsen af det gode er svær nok til at behøve en smule opreisning, en belønning i de nærværende goder? Ganske simpelt, kjære kristen! i hine knurrende skorter det paa levende tro om det tilkommende, da Guds retfærdighed skal aabenbares. Thi denne tro er jo bestandighed i det, som haabes, og en fast overbevisning om det, som ikke sees. Var den tilstede; lod man sin aand blive gjennemtrængt af dens lys og kraft, o da besad man en altid rislende kilde, hvorfra der kan øses mod mere end nok til at leve egte kristelig.

Saa siger en og anden: Men skulde det da virkelig være nødvendigt til salighed, altid at leve i nøie og

lidelse, og har man ikke ret at beklage sig? For den slags spørgere har skriften en udmærket vejledning. Asaf skrev den iblandt Davids salmer: „Jeg tænkte efter for at forstaa; men det var en kval i mine øine, indtil jeg gik ind i Guds helligdom, og gav agt paa deres endeligt (Ps. 72, 16).“ Indgaa i Guds helligdom, nemlig i hans kirke, og se dig om! Tager du evangeliet i haanden, finder du Vorherres liv som det fuldkomneste mønster paa alle dyders øvelser, medens formaningen lyder til dig: Lær af mig! følg mig efter! drik af den kalk, som jeg har tømt indtil bermen! Træd ind i Guds kirke og betragt hans apostlers livsløb, hvorledes disse store mænd under overholdelse af bud og raad førte en vedholdende kamp udadtil og indadtil, ledsaget af en belønning — af verdslige goder? nei tvertimod: en belønning af jordiske lidelser. Og de var dog mænd, paa hvem Guds spaa-domstale ved Jeremias var fuldbyrdet: „Jeg giver min lov i deres indre og skriver den i deres hjerte (Jer. 31, 33).“ Betragt samtlige kirkens hellige mænd og kvinder, hvorledes det er gaaet dem: de er det skjønneste udbytte af Vorherres, apostlernes eller deres efterfølgeres tale og eksempel; st. Pauli ord kan rettes til dem alle: „I sees aabenbart at være Kristi brev, besørget af os, skrevet ikke med blæk, men med den levende Guds aand, ikke i stentavler, men i hjertets kjødtavler (II Kor. 2, 3)“ — saa nøiagtig har de hellige svaret til Guds forskrifter. Fordyb dig saa i studiet af disse kirkens levende bøger, og oplysningen, vi ønsker, kan ikke udeblive: de har alle maattet kjæmpe og lide. Men tillige strømmer fra hver side af disse kostelige bøger naade ind i vort bryst med kamplyst og lidelyst.

„ . . . indtil jeg gik ind i Guds helligdom og gav agt paa deres endeligt.“ Særlig ved at give agt paa menneskenes endeligt fik salmisten løst sin tvil. Læs da altsaa ud af Guds store menigheds aarbøger, at synderens ende er fordærvelse, men Guds helliges død er kostbar for hans øine; deres død er fødsel: en overgang til besiddelse af alt det, de haabede paa, og om hvilket de nærede en fast overbevisning. Deres hele tilværelse aflægger vidnesbyrd om den regels almen-gyldighed: hvo der vil forherliges med Kristus, maa lide med Kristus.

Menneskenaturens længsler.

Filosofisk-religiøse overveielser.

IV.

Valget.

(Fortsat.)

Der gives et stort antal mennesker blandt nutidens dannede samfundsklasser, ogsaa i vort land, for hvem menneskenaturens høiere længsler er deres sjæls helligdom, og hvis alvorlige forsæt er at være tro mod sin religiøse overbevisning. De erkjender dybt, at de trænger til en religion, og de higer efter en, som, idet den udfylder deres religiøse trang, ikke til samme tid modstrider fornuftens almengyldige grundsætninger.

Det er saadanne, som, komne til skjelsaar og moden eftertanke, ikke finder sig tilfredsstillende ved religionen, som den har været dem indprentet i deres barndom, og som netop beklager sig over, at den ikke stemmer med deres modnere selverkjendelse.

Hvad er grunden til denne kjendsgjerning? Udspringer den fra deres aabenbare mangel paa religiøs erkjendelse eller fra deres mangel paa alvor i religionen? Vi mener, at dette er saa langt fra tilfældet, at religiøs modtagelighed og religiøs alvor, ligesom de turde være et særkjende for vort folk i almindelighed, ligesaa fuldt maa tillægges de mere dannede samfundsklasser, og at, naar man af disse enkelte fremtoninger i nutiden vilde slutte sig til hines absolute vantro eller ligegyldighed for al religion, vilde det være langt fra at træffe det rette; der vilde kun paapeges et faktum, som det viser sig paa overfladen, men det gjælder her at trænge igjennem til den dybere, sjælelige grund, som foranlediger dette faktum.

Hvad er da aarsagen, hvilken er den skjulte drivfjeder til dette særsyn, at en talrig klasse, et overveiende antal af dem, der repræsenterer et folks intelligens, og som er oprigtig religiøssindet — alligevel ikke har nogen virkelig religiøs bekvendelse? Spurgte vi dem, vilde mangan en maaske svare os med digteren Schiller:

„Du spørger, hvilken er min religion —

Ingen af alle dem, du nævner!

Og hvorfor ikke? — Af religion!“

Sagen er den, at den religionsforkyndelse, de er vant med, har fremstillet dem religionens grundbegreb i et saadant lys, at de som selvtænkende mænd ikke finder at kunne underkaste sig det uden en vis undseelse paa fornuftens vegne og ikke uden bevidstheden om en moralsk selvnedværdigelse paa samvittighedens.

Naar en sandhedens lære stiller sig for menneskers aand og hjerte saa, at der kun lades dem valget mellem enten at være dens blinde, uselvstændige tilhængere eller slet ikke at bekvende sig til denne religion — hvem, der har en gnist af bevidsthed om sit eget menneskeværd, skulde ikke heller ville holde sig borte fra en saadan ydre, upersonlig religionsbekvendelse for heller at dyrke sin Gud efter egen indre overbevisning? At følge ens fornuftige erkjendelse er jo en samvittighedens hovedpligt.

De tider er forbi, at mennesker med aandsmodenhed og selvtænkning kan bringes til at holde en lære for sand, der forekommer dem i strid med fornuft og samvittighedsfuld overbevisning. Det lader i det hele ilde i en oplysningstid som vor — dette ord taget i den gode og rette betydning — at kræve af religionens bekvendere, at det første skridt, de har at gjøre, for at tilegne sig dens sandheder, er at give slip paa netop de erkjendelsesevner, skaberen har skjænket sin ypperste skabning, mennesket, som dets væsentlige fortrin fremfor den fornuftløse skabning.

Mangfoldige er derfor de blandt de oplyste klasser, som i spørgsmaalet om religionen nærer den alvorlige og oprigtige overbevisning, at den ikke kan være i strid med de evner og kræfter, som Gud selv har nedlagt i menneskefornuften.

Den nuværende generation har med al iver kastet sig over naturfagene, og den vil ogsaa have konstrueret sin fremtidsreligion fra naturstandpunktet af. Dens videnskabsmænd mener at maatte tage hensyn til mennesket som naturvæsen alene, bortset fra ethvert overnaturligt element i menneskesjælen. Forbindelsesledet mellem menneskets naturlige og overnaturlige bestemmelse er endnu ikke gaaet klart op for dem, eller rettere, de svæver i mørket derom. Men det sande naturstudium om mennesket vil lede paa ret vei. Thi der er ogsaa en naturlig theologi; mennesket er efter sin natur religiøs og maa være det, eller det maa synke dybt ned under sit menneskeværd.

Religionen, der skal udfylde samtidens intelligente krav og stemme med dens fordringer, maa derfor søge sit faste tilknytningspunkt i menneskets naturlige sjælelige evner: fornuft, vilje og samvittighed. Religionens helligdom maa gjenindsættes i det tempel, som skaberen selv har dannet i menneskesjælen. Vor „fornuftige gudsyndelse“ maa komme til sin endelige ret.

Men tidsaanden, vil man sige, er erklæret vantro; den bryder sig ikke om religion og bryder sig ikke med at søge efter den.

Vi indrømmer, at den er ikke troende (som ovenfor antydnet), seet paa overfladen, men ikke i sin dybeste menneskelige grund.

Tidsaandens antireligiøse storme kan længe nok bryde ind over folkene og synes at ville tilintetgjøre al deres sans for religionen; men i virkeligheden formaar de det ikke. Menneskeheden er i det hele og store som verdenshavet. Om end de orkanagtige storme sætter dens øverste lag i et voldsomt oprør, der truer den med ødelæggelse, saa bliver det ligefuldt paa havdybet stille og roligt. Saaledes med folkedybet. Visselig bringer tidens storme og strømninger oprør med sig, helst i de øvre lag af samfundet; men der er reaktionens modstrømninger, og der er i folkets kjerne et „havdyb“, hvor disse storme ikke lettelig naar hen. Menneskeheden forbliver menneskeheden. Den lader sig ikke omskabe enten religiøst eller politisk eller socialt, om end den ryster paa overfladen af tidens urostiftende elementer. Aandsretninger er omskiftelige ligesom de sindenes og tingenes tilstande, de hidfører. Efter storm følger havblik. Vi ved, at ikke alle, som er i et konge-

rige, derfor hylder monarkiske grundsætninger, eller at ikke alle er republikanere, fordi de tilhører en republik, eller — for at holde os til det, som her vedkommer os: religiøsitet — at ikke alle, som i det ydre bekjender sig til en „reformation“, hylder dens principer og lærdomme. Og er det tvil og fornægtelse, det dreier sig om, saaledes som nu ved vantroens oprør mod det bestaaende, da vil det komme til en reaktion. Thi menneskeheden maa have det sande og rette at støtte sig til, at begeistres for. Saaledes bliver trang til religionen urokkelig, fordi den er af det sande og det rette, et væsentligt, uovervindeligt element i menneskenaturens dyb.

Men hvorledes fyldestgjøre denne trang? — Vi har allerede antydnet det.

Træt af tvil, splid og frugtesløse drøftelser mellem partierne indbyrdes, kjed indtil væmmelse af fritænkeriets overfladiskhed og spidsfindigheder i sine angreb mod religionens dogmer, oprørt over gudløshedens platte fornægtelser af al religion, higer man efter en sundere, almengyldig forstaaelse af religionskravet, der kan betrygge og lykkeliggjøre samfundet; kort, der er en gjenopbyggelsens tid forhaanden. Hvad der mere og mere gaar op for den religiøse stræben, der som vantroens modvegt er oppe i tiden, det er kravet paa en religion, der forener den højeste ærefrygt for Gud og hans aabenbarings sandheder med skyldig agtelse for den af skaberen selv givne menneskefornuft, der har at tilegne sig religionens sandhed.

Spørgsmaalet om religionen maa ingenlunde forveksles med meninger om religionerne; thi det er menneskesjælens inderste, dybeste anliggender, for hver enkelt et spørgsmaal om liv og død. At mene, at religionen ikke tiltrænges, at menneskesamfundet er vel faren, den foruden, er en grov krænkelse af fornuften, en grufuld lemlæsten af vor menneskenatur og, fremfor alt, den højeste ringeagt mod skaberen, som er religionens guddommelige ophav. At være uden religion er ligesom ikke at være menneske; thi da religion netop er forbindelsesledet mellem mennesket og dets ophav, er det at leve uden religion det samme som en løsrivelse fra sjælens naturlige forbindelse med sin Gud og skaber.

Ett vil man med nogen grund kunne indvende: at denne efterforskning af den sande religion kan falde vanskelig. — Ja, sandt er det, at menneskenes ofte saa uklare og skiftende begreber, de mange hverandre modsigende vrangmeninger, fordommenes lysskye indvendinger, den langsommelige lærdomsforvirring og, lad os tilføie, ikke mindst vor samtids slappelse i moralsk sans, gjør sandhedsundersøgelsen ikke let. Men hvad da? Er ikke fornuftens evne given os, forat vi ved den skal udfinde og erkjende det sande? Er ikke vor viljekraft den spire, der skal tjene os til at overvinde alle vanskeligheder? Men religiøs sandhed er ikke saa vanskelig at udforske, som det kan synes. Den imødekommer den oprigtig søgende og villende, rede til at give sig tilkjende overalt, hvor det ved fornuftens ledelse gjælder det afgjørende valg af en religion.

Lad os lytte til følgende veiledende vink! De er grundsætninger (som vi tænker os dem hos den alvorlig søgende) om mennesket og dets retmæssige forhold til religion og til kirke.

(Fortsættes.)

Et lig

er den katholske kirke siden reformationen; Luther og det 16de aarhundredes øvrige Olympos-stormere gjorde det jo rent af med den. Det ved læseren jo nok! Og eftersom kirken nu er et lig, saa har den naturligvis heller ingen handlekraft; noget stort kan den umulig frembringe. Saa sverger man altsaa for et godt ord paa, at den katholske missionsvirksomhed er det bare vand mod den protestantiske; ja man vil vel snart være naaet saavidt, at Norge stiller flere missionærer — og hvad dertil hører (nemlig penge, bibler og brude) — end den katholske kirke. Naa, hvad bibler og brude angaar, da faar vi lade protestantismens missionering forrangen. Men lad os se lidt paa pengene!

Næst egenviljen er der vel neppe noget, folk mindre let giver fra sig end penge. Og derfor er stor offervillighed et tegn paa, at der rører sig en kraftig interesse for det, man giver pengene til. Offer-villighed i missionsøiemed er et tegn paa, at der rører sig en kraftig missionsinteresse i et folk, altsaa en kraftig interesse for kristendom og udbredelse af samme.

Nu lidt statistik fra det katholske Tyskland! I 1833 stiftedes Jesu-barndoms-forening, som kun personer under 21 aar kan være medlem af; den har til øiemed at redde kineserbørn, der jo i massevis ofres til den visse død af sine egne forældre. I 1888 beløb medlemsbidrag og gaver sig til 656,830 kr.

I 1888 dannedes en Afrika-forening; i november 1889 havde den allerede 311,000 kr. Hertil kommer en forening for Midt-Afrika med en aarsindtægt i 1889 af 13,300 kr.

For det hl. land virker en forening, som oprettedes i 1855 og i 1888 havde en indtægt af 117,160 kr., og en i 1885 oprettet, der forrige aar havde godt 32,000 kr. indtægt.

Saa er der Xaverius-foreningen (Propagation de la foi), til hvis indtægter, der tælles efter millioner, ogsaa Tyskland bidrager en anseelig sum.

I den indre missions tjeneste arbejder Bonifacius-foreningen, der blev stiftet i 1849. Den havde i 1888 1,324,300 kr. indtægt og bidrog til 584 missionsanstalters underhold. Samme aar gav den i 1885 med samme øiemed oprettede Bonifacius-samleforening en indtægt af 82,400 kr. og den nystiftede akademiske Bonifacius-foreningen 6,100 kr.

Alle disse tal er regnede efter en lav kurs og vokser stadig.

Saa er der endnu en masse velgjørenheds- og understøttelsesforeninger af alle mulige slags, hvis indtægters sum der savnes opgave af, men i hvis spidse Vincens-foreningen staar med 1,157,900 kr. indtægt i 1886 i Tyskland-Østerrige.

Ja, det er klart, at en kirke, hvor der hersker saa stor offervillighed, den kan umulig være livskraftig!

Paa den eukaristiske kongres

i Antwerpen holdt hr. Prüm, en fremragende fabriks-herre og landbruger i Clerf og en velgjører af vor mission, følgende tale i 1ste sektionens møde, den 19de august.

Mine herrer!

Opfordret af en fremragende landsmand, den apostoliske præfekt for Norge, og opmuntret af min hjemstavns overhyrde, biskopen af Luxemburg, forelægger jeg kongressens skøn og bedømmelse nogle overveielser angaaende en beklagelig mangel under den ellers saa herlige opblomstring af nutidens katholske anstalter — den levende trosivers frembringelser. Det er især overhovederne for missionerne i de protestantiske lande, som bekræfter denne mangel. Den kunde tildels afhjælpes ved en ny katholsk anstalt, som det falder indenfor den eukaristiske kongres's omraade at stifte og fremme; det gjælder nemlig her om en særlig eukaristisk indretning: om en kommunikantanstalt.

Ligeoverfor denne tilhørerkreds synes det mig overflødigt at bemærke, at de fromheds og kjærligheds-gjerninger, som udspringer af vor hellige religion, alle sigter hen til vort tros midtpunkt, eukaristiens tilbedelsesværdige hemmelighed.

Jeg beder Dem unskyldte, mine herrer, at jeg først og fremst giver Dem et kort overblik over missionerne i de protestantiske lande. Hr. Oates har allerede igaar i sin interessante beretning omtalt dette vigtige emne særlig med henblik paa England. Min hjemstavns lille bispedømme har efter vor hl. faders ønske antaget den unge norske mission til aandelig datter, og den høiærværdige biskop af Luxemburg er af Propaganda-kongregationen udnævnt til denne missions protektor. Det er grunden, mine herrer, hvorfor jeg særlig vil tale til Dem om Skandinavien.

Missionerne i de protestantiske lande er i visse henseender meget vanskeligere end blandt de hedenske folkeslag. Jeg vil ikke fremhæve de store vanskeligheder, som findes i moralsk henseende, ikke heller de fordomme, som en trehundredaarig adskillelse med sine bagvaskelser har sammenhobet for at skjule for vore adskilte brødre den ene hellige, katholske, apostoliske kirkes sande tro; jeg vil især fremhæve de vanskeligheder, som forefindes i materiel henseende.

Missionerne i de protestantiske, civiliserede lande har almindelig talt flere og vigtigere midler behov end missionerne i Afrika og Australien.

Efter de talopgaver, hr. Oates igaar har forelagt Dem, har De selv kunnet bedømme, hvilken tung byrde det er for disse missioner at vedligeholde anstalterne til bevarelse af barndommen og ungdommen. Medens nemlig missionerne i de hedenske lande ikke blot understøttes af „Foreningen til troens udbredelse“, men ogsaa faar stor hjælp fra andre kilder, navnlig fra „Den hellige barndoms-forening“, saa er der ingen foreninger, som specielt hjælper eller lindrer de katholske missioners nød i de protestantiske lande.

Den hellige barndoms-forening er en forening af døbte børn, som ved sine bønner og almisser kommer

sine smaa hedeaske brødre tilhjælp, forat de kan opnaa den naade at blive gjenfødte i den hellige daab. Denne forenings øiemed tillader den endvidere at underholde vaisenhus og alle slags anstalter for børn og for ungdommen i de hedenske lande, og saaledes yder den disse missioner en mægtig hjælp. Derimod tillader forningens øiemed ikke at komme missionerne blandt hæretikerne til hjælp; thi, lykkeligvis, disse vore adskilte brødre har bevaret daabens hellige sakramente, da de forlod fædrehuset, vor hellige kirke.

Hvad skismatikerne i orienten angaar, saa har disse heller ikke ret til hjælp fra den hellige barndoms-forening; men der gives andre foreninger, som erstatter de manglende midler, saasom foreningen for skoler i orienten, foreningen for det hellige land o. s. v. Altsaa er det kun disse helt protestantiske lande, som England, Tyskland og Skandinavien m. fl., disse vigtige missioner, som ingen egne hjælpekilder har. Se her, mine herrer, den mangel, jeg agtede at gjøre Dem bekjendt med. Jeg skal nu angive et middel til at afhjælp den.

Eftersom det er daaben, som adskiller os fra hedningerne, saa er det ogsaa de smaa døbte børn, som til tak for daabens ufortjente, uvurderlige naade ved sine almisser understøtter disse frelsens anstalter i de hedenske lande. Da det især er eukaristiens ophøiede sakrament, som adskiller os fra protestanterne, synes det mig, at den pligt at understøtte disse vore brødre, som lever adspredte i hine lande, paahviler især de unge kristne, som forbereder sig til for første gang at modtage Jesu Kristi hl. legeme og blod. Det gjælder altsaa her om at stifte en ny forening, i lighed med den hellige barndoms-forening. Denne nye forening skulde kaldes: „Oeuvre de la Première Communion; Den første hl. kommunionens-forening.“ Den skulde bestaa af en universal-forening af alle børn i hele den katholske verden, som forbereder sig til modtagelse af den første hellige kommunion. Betingelserne skulde være: en daglig bøn for at opnaa en god første kommunion for alle medlemmerne, til hvilken bøn der føies en liden, maanedlig almisse. Disse almisser indsamles i hvert sogn og bispedømme og bliver sluttelig oversendte til et generalraad, som bruger dem til at understøtte kommunikantanstalter i protestantiske lande og overhovedet saadanne missionsanstalter for børn, som ikke bliver understøttede af den hl. barndoms-forening eller foreningen for orientens skoler. Der findes allerede nu et antal kommunikantanstalter i de fleste protestantiske lande; findes der ikke flere, da er det, fordi midlerne mangler fuldstændig.

Mine herrer! Vi, som har den lykke at leve i et katholsk land, i skyggen af vore helligdomme, hvor Jesus Kristus troner dag og nat paa vore altre i den hellige eukaristi, vi kan neppe gjøre os et begreb om, hvor sørgelig stillede i religiøs henseende saamange katholske familier er, der lever adspredte rundt om i de protestantiske nationers lande. Som følge af de folkevandringer, som nutidens forbindelsesmidler fremkalder, bliver antallet af disse ulykkelige familier med hver dag større. De bor ofte 10, 20, 50 og undertiden 100 km. og mere borte fra den nærmest boende katholske prest. De faa katolikere, som ikke ganske er faldne

fra troen, faar besøg af missionæren en gang om maa-
neden eller, hvis afstanden er for stor, en gang om
aaret. De voksne, i katholske lande fødte katolikere,
som i ungdommen har faaet tilstrækkelig religionsunder-
visning, kan med nød og neppe bevare troens kostbare
skat — men hvorledes frelse de stakkars børn, som
aldrig faar sætte en fod i en katholsk kirke, som er
tvungne til at søge protestantiske skoler, hvor de kun
har anledning til at høre vor religion blive bagvasket?
Disse ulemper bøder kommunikantanstalten paa. Under
ferietiden sammenkalder missionæren alle i distriktet
boende børn i en alder af 11—12 aar og underviser
dem i religionens vigtigste sandheder. Og siden, efter
at have styrket dem med englenes brød, den hellige
eukaristi, sender han dem med taarer i øinene hjem
til et i religiøs henseende som oftest forpestet og
smitsomt arnested.

Se, mine herrer, hvilke nyttige anstalter den første
kommunions-forening, dersom den nogensinde bliver
stiftet, vil komme til at understøtte med sine almisser!

Endnu et ord! For kort tid siden har et udmerket
tidsskrift, redigeret af jesuiterne i den tyske provins,
(Stimmen aus Maria Laach) bekjendtgjort en meget
lærd, historisk studie over sakramenternes brug blandt
de forskellige europæiske folk ved enden af middel-
alderen. Slutningen, som uddrages af dette interessante
arbejde, bekræfter fuldstændig, hvad hr. Didot igaar-
aftes paa en saa veltalende maade har fremstillet for
os: Der, hvor folket paa den tid havde fjernet sig fra
det hellige bord, der er protestantismen fuldstændig
bleven herre. Der, hvor folket var vedbleven at søge
Herrens bord, havde protestantismen derimod vel
kunnet sætte sig fast for en tid; men næret og styrket
med den hellige eukaristi skaffede dette folk snart
smitten bort fra sig.

Mine herrer! jeg har ikke autoritet til at iverksætte
planen. Men for Guds skyld beder jeg Dem, lad os
opfylde vore pligter mod vore katholske brødre i de
protestantiske lande! Maatte nærværende kongres ud-
tale ønsket om at grunde den første kommunions-forening;
da vil sikkert en senere kongres, paa hvilken over-
hyrderne for de nordiske missioner vil gjøre sig en
ære af at blive repræsenterede, stadfæste den. Udentvil
vil hine stakkars børn blive den kanal, gennem hvilken
den hellige eukaristi nærende kraft atter vil levende-
gjøre det trehundreaarige lig og opvække det fuld-
stændig fra de døde. Alle eukaristiske barmhjertig-
hedsgjerninger er tilvisse skjønne, ophøiede og for-
tjenstlige. Det er f. eks. rosværdigt at bidrage til
fattige kirkers vedligeholdelse, til helligdommenens for-
skjønnelse og prydelse ude paa landet; men er det
ikke uendelig mere fortjenstligt at forberede de unge
børns hjerter til en udvælgelses bolig for Betlehems
skjulte Gud og frelser, at bidrage til at føre hele
nationer tilbage til det hellige bord, fra hvilket de
har været fjernede i aarhundreder?

Hvem iblandt eder, mine herrer, var ikke rørt til
taarer ved sidste søndag at betragte vor herre Jesu
Kristi herlighedsfulde, kongelige tog, som efter at være
bleven hyldet og tilbedet af mer end 200,000 troende,

drog høitidelig ind under domkirkens hvælvinger i
Antwerpen; den samme kirke, som for tre hundrede
aar siden paa en saa afskyelig maade blev vanhelliget
af den saakaldte reformations tilhængere! Dog, det er
ikke blot Vorfrue-kirke i Antwerpen, som blev plyndret
af kjætterne. Et stort antal ældgamle domkirker i
Nordeuropa staar endnu den dag idag ensomme og for-
ladte, begrædende tabet af den svundne tids herligheds-
fulde storhed. Altrene i disse sørgmodige templer synes
i sin stumme smerte forgjæves at vente paa fornyelsen
af det hellige offer; under fliserne i disse helligdomme
synes selv de begravne troendes sjæle at sukke efter
den dag, da den hellige messe paany vil blive frem-
baaren for de hedengangne.

Ja, mine herrer! underet, som msgr. Vanghans
igaar viste os at have fundet sted i det 16de aarh.
ved eukaristiens almægtighed, det skal gjentage sig,
og paa det tidspunkt, som forsynet har bestemt, skal
disse gamle domkirker se Vorherre Jesus Kristus under
eukaristiens slør drage med festlig triumf ind under
sine hvælvinger.

Benedikt fra Nursia og hans amme.

Af

Fr. Paludan-Müller.

(Fortsat.)

A m m e n.

Verden blive maa en anden:
Det er let sagt; var det bare
Lige let at gennemføre.
Til et nyt folk at opdrage
Hvor er manden? Hvem vil tage
Denne byrde paa sin skulder?

B e n e d i k t.

Jeg, Cyrilla!

A m m e n.

Du? . . . Forstod du,
Hvad jeg sagde?

B e n e d i k t.

Ja, Cyrilla!
Jeg vil tage byrden paa mig.

A m m e n.

Saa alvorlig han det siger
Og med haanden lagt paa hjertet —
Er det alvor da, du taler?

B e n e d i k t.

Det er alvor.

A m m e n.

Du vil føre
Verden ind paa andre veie
Og en anden slegt opdrage?

B e n e d i k t.

Denne gerning jeg vil gjøre.

A m m e n.

Du, mit barn! du lille stakkel,
Fjorten aar idag just gammel,
Du vil gjøre det mirakel? —
Sig mig dog, hvor er du kommen
Paa de underlige tanker?

B e n e d i k t.

Da jeg fra vor store fortid
Vendte blikket mod vor nutid,
Skued folket, trods sin adel,
Trods velsignelsen i korset,
Trællesindet og forbandet.
Mange bitre taarer græd jeg
Dengang over fædrelandet,
Til igjennem sorgens toner
Klarlig aandens kald jeg spored,
Klart fornam dens bud, at frelse
Mine brødre og til Herren
Samle folkets børn som Moses.

A m m e n.

Ak, mit barn, du er for ringe
Til at ta det op med Moses.
Moses var jo vis og gammel,
Havde til sin hjælper Aron
Og forstod sig paa mirakler;
Dem i skolen knap du lærte,
Og hvad anden hjælp og bistand
Har vel du at raade over?

B e n e d i k t.

Over hjælp, der seir mig lover,
Over vaaben, der sig passer
For en kristen og en romer.

A m m e n.

Hvilke vaaben?

B e n e d i k t.

Troens vaaben!

Thi fra romerne, Cyrilla,
Som fra skriften vel jeg mindes,
At i troen kun er seiren,
Hvorved verden overvindes.

A m m e n.

Og hvad har du da isinde?

B e n e d i k t.

Ofre mig til Gud, og vinde!

A m m e n.

Ofre dig?

B e n e d i k t.

Ja, helt mig give
Hen til Gud ved mig fra verden
Og dens væsen løs at rive.

A m m e n.

Men endnu er lige klog jeg!
Sig, paa hvilken vis din gjerning
Du begynder da og ender?

B e n e d i k t.

Maaden jeg endnu ei kjender;
Derfor ud i ensom stilhed
Nu min hu og fod sig vender:
Der vil Herrens aand mig raade,
Vise midler, vei og maade.

A m m e n.

Ak, du er paa gale veie!
Laan fornuftens raad dog øre!
Her din ammes røst du høre:
Verket aldrig vil dig lykkes.

B e n e d i k t.

Jo, naar fast i tro den bygges.
Spaa ei ilde! Heller varsel
Tag af solen, der bestraaled
Just paa dagen, da jeg fødtes,
Mine første skridt mod maalet!
Se dens glans og sku dens purpur!
Førend denne sol er nede.
Maa jeg fremad paa min vandring
Og til verket mig berede —
Dette løfte Gud jeg gjorde.

A m m e n.

Mer du loved, end du burde!
Men jeg neppe selv det fatter:
Saa det virkelig er alvor,
Og til graad er vendt min latter?
Lynet fra en skyfri himmel
Alt med ett slag har lagt øde;
Alle haab paa én gang døde;
Bort for dag det nat er vorden;
Bort han gaar, og her paa jorden
Aldrig hjertets savn vil stilles.

B e n e d i k t.

Men naar troskab bor i hjertet,
Ei for evig dog vi skilles.

A m m e n.

Af mit barn jeg her forstødes —

B e n e d i k t.

Engang dog med fryd vi mødes.

A m m e n.

Hvert et baand er sønderrevet —
O, du ved ei, hvad du var mig,
Hvordan jeg i dig har levet!
Vaagned jeg i morgenstunden,
Da var du min første tanke,
Benedikt det første billed,
Der med altid milde miner
For det vaagne blik sig stilled.
Stod jeg op til dagens gjerning.
Dig i alt jeg saa og hørte,
Indtil solen sank, og dit navn
Frem for Gud i bøn jeg førte.
Ja, dit hjerte her det rørte,
Vidste du, hvor tidt jeg gaat
Er mig træt for dig at møde;

Vidste du, hvor tidt jeg staaet
Har forventningsfuld ved vinduet
For at se dig, naar fra skolen,
I din lille, korte kappe,
Hjem med bog i haand du vendte.
Dine sorger vare mine,
Mine vare dine glæder,
Og fornøielser (det ved jeg)
Skilt fra dig jeg aldrig kjendte.
Aldrig nød en frugt jeg eller
Hvad der ganen kunde fryde,
Uden dig jeg længtes efter
For det halve dig at byde;
Just som i din spæde barndom,
Naar vor kage ret vi melte,
Naar jeg paa mit skjød dig maded,
Og vi skeens indhold delte.
Og nu er min glæde borte;
Mørkt og øde er nu hjemmet,
Og i haabets sted til gjest jeg
Sorgens minde skal udkaare.

Benedikt.

O Cyrilla, spar din taare!
Ogsaa du som jeg nu kaldes
Til for seirens løn at kjæmpe,
Til, ved offer af dit hjerte,
Gud i tro at herliggjøre.

(Fortsættes.)

Indenlandske efterretninger.

Norges hovedstad med omegn tager fremdeles, hvad angaar overfald, tyverier og røverier, aldeles luven fra Italien baade med hensyn til deres antal og raahed, og blot ikke med hensyn til deres udbytte. Politiet er aabenbart enten for faatalligt eller for uvirk-somt eller for ræd.

166 udvandrere afgik igaar med „Montebello“.

Forlis. Skonnert „Fri“ af Stavanger er forlist udfor Afrikas østkyst.

Udenlandske efterretninger.

Næste aars katolikforsamling for Tyskland vil blive holdt i Straubing i Nedrebaiern.

En skandale har Kristiania-blade nylig kunnet servere; den handlede om „En prest som morder.“ Det var, hed det, en fransk, katolsk prest, som paa aaben gade skjød en dame, han havde staaet i forhold til. Nu er der kommet oplysning fra Frankrige desan-gaaende. Abbé Courtiel er en prest i Rodez, der lever uden ansættelse, da han er sindsforvirret. Paa gaden nedskjød han en fru Collinet; men der er ved foretagen undersøgelse ikke fremkommet nogetsomhelst, der kan bevise et utilladeligt forhold. Derimod fandtes der i den sindsforvirredes bolig en mængde pistoler, revolvere, kaardestokke, geværer m. m., saa der var et helt lidet arsenal.

Nu en anden historie!

Pastor Weymann, luthersk prest ved St. Johanneskirken i Galena U. S., er for ganske nylig bleven afsat

for drukkenskab. I et anfald af drankergalskab skal han have affyret et skud paa sin unge hustru i den tro, at det var djævelen, som forfulgte ham.

Ulykkestilfælder. Den 3dje ds. var 30 mand pionerer gaaet i en ponton paa Moldau for at redde endel materiel; men den voldsomme strøm slyngede pontonen mod en bropille, og 19 mand druknede. Den 5te druknede 6 ulaner og 1 hest ved at sætte over den sterkt opsvulmede Elbe ved Mühlhausen. I havnen La Pallice (ikke langt fra La Rochelle) fandt den 5te en dynamitekspllosion sted, som dræbte 10 mand. — Byen Rakitna ved Kijew er nedbrændt og flere men-nesker derved omkomne; antagelig var ilden paasat. — Boschaja-Michailowka i Jekaterinoslaw er fuldstændig afbrændt. — Engelsk damper „Portuense“ er sunken ved Brasiliens kyst; kun en del af mandskabet reddedes. — Ved Adobo (Nord-Amerika) er skeet togsammenstød, hvorved 7 arbejdere dræbtes.

En-gros logne er man vant til fra Syd- og Mellem-amerika; i vor umiddelbare nærhed serveres de sjældnere — medmindre de gjælder katolske forhold naturligvis. Og dog er hele die traurige Mahr om grubeulykke med tab af 80 menneskeliv i Boryslav kun en aand.

Selvmord er i Preussen forøvet af 289 skolebørn i aarene 1883—88; i de sidste tider vokser antallet.

Blandinger.

„Fri forskning“. En negerprædikant i Minnesota forklarede nylig det hvide menneskes oprindelse paa følgende maade for sine farvede tilhørere: „Mine brødre! I ser en hvid mand, han er slet, han er forbandet, og I undrer eder over, hvorfor Gud har ladet dette slette menneske komme i denne skønne verden. Jeg skal forklare eder, hvorledes det gik til. For længe, længe siden levede niggerne Adam og Eva i en smuk have, hvor der fandtes mange deilige frugter, søde poteter og vin. De havde to sønner, Kain og Abel, men Kain var slet, slog sin broder ihjel og skjulte sig. Da kom Gud fra himmelen og raabte: „Kain, du mener vel, at jeg ikke kan se dig, du busknigger? kom kun frem!“ Kain kom da frem og sagde: „Ja, massa, her er jeg, hvad vil Du?“ Gud spurgte: „Hvor er din broder Abel?“ Ved dette spørgsmaal blev Kain aldeles hvid, og denne Kain var det første hvide menneske.“ Omtalte prædikant var aabenbart protestant; havde han været ka-tholik, havde „Mrgbl.“ nok tilføiet denne interessante oplysning.

Lavt Niveau. I „Verdens gang“ klandredes i tirsdags over uro under opførelsen af „Hærmændene paa Helgeland“ bl. a. med følgende ord: „Paa enkelte steder var det umuligt at opfatte nogen ting fra scenen, sligt leven blev der holdt. Publikum faar sandelig være saa venlige at huske paa, at de sidder i theatret og ikke i kirken. Der er det jo hævdt at støie. Men i theatret vil man helst være uforstyrret.“

Professorvisdom. Prof. Daas omtalte i sit foredrag i tors-dags bl. a. st. Hieronymus og sagde da, at dennes latinske bibel-oversættelse Itala har tjent som grundlag for vor nu brugelige Vulgata. St. Hieronymus døde 420; men Itala blev allerede lavet i slutningen af 1ste eller begyndelsen af 2det aarh., og denne lagde Hieronymus selv til grundlag for sin oversættelse, nemlig Vulgata.

Bogbinder Adolf Jansen

anbefaler sig til udførelse af alt til faget henhørende arbeide.

Thv. Meyers gade 85.